

Kodex školy

Příloha Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV

Úpravy: Mgr. Iva Štrojsová

Vlevo v tabulce jsou uvedeny citace z dokumentu, vpravo komentáře, které se objevily při společném čtení dokumentu a diskusi nad ním na schůzce PS pro rovné příležitosti dne 29. 5. 2019.

Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)

Kvalitní škola sleduje pokroky v učení všech žáků a cíleně podporuje ty, kdo vyžadují speciální péči.

zajistí spravedlivost při přijímání žáků ke vzdělávání a v jeho průběhu	Škola si žáky nevybírání, bere ty, kteří se přihlásí. Pracuje s žákem tak, jak žák potřebuje každému dle jeho potřeb – uzpůsobení přijímacího řízení – např. zvětšené písmo... Později po přijetí žáka nastává otázka, zda všechny děti zvládnou dva cizí jazyky (někdy je i otázkou, zda žák zvládne jeden cizí jazyk). V dnešní situaci je ještě aktuální otázka spádovosti a kapacity jednotlivých škol.
poskytuje individuální podporu pro rozvoj kognitivních i sociálních dovedností	Nejen rozumové schopnosti, ale i schopnost spolupracovat, řešit konflikty Důležitost rozvoje dovedností
zajistí vstřícné a přátelské prostředí	Mělo by to být samozřejmostí.
průběžně sleduje výsledky každého žáka	Důraz je mnohde již dnes kladen i na rozvoj sociálních dovedností (např. v MŠ).
poskytuje pravidelné zpětné vazby	Vede to k otevření vztahů.
pedagogové motivují žáky a demonstrují vysoká očekávání od všech žáků	Dává žákovi podporu, vyjadřují zájem, věřím v něj. To je však často pro vyučující vysilující.
Pedagogové věří, že kvalita školy se odvíjí od její schopnosti poskytnout kvalitní vzdělávání všem žákům, nikoli od schopnosti školy si žáky dobře vybrat.	Pedagogové věří, že kvalita školy je OK, protože oni dobře pracují, ne proto, že si vybrali ty správné žáky a ostatní nechali jiným – jde tedy o kvalitu pedagogů – jejich osobnost, lidskost a odbornost.

1. Škola vytváří každému žákovi a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo speciální vzdělávací potřeby.

přijímání a přestupy žáků: škola neupřednostňuje žáky s lepšími kognitivními schopnostmi nebo specifickým nadáním, s lepším rodinným zázemím nebo žáky bez speciálních vzdělávacích potřeb	Škola si nevybírání nadané či žáky z tzv. dobrých rodin,..., bere všechny.
trvale nerozděluje žáky do tříd s odlišným učivem a ve všech třídách poskytuje vzdělání ve srovnatelné	Žák, který má matematické nadání, chodí do vyššího ročníku na MAT, jedná se o individualizaci výuky, žák má individuální vzdělávací plán. Jinak žáci rozdělování nejsou

kvalitě	(např. ti nejlepší na jazyky v jedné skupině, horší v další, nejhorší v poslední – to nemá nastávat). Rodič nemusí řešit, kterou učitelku dítě dostane, vždy je to kompetentní osoba. Žáci si volí volitelné předměty, což je ale jiná situace.
s výjimkou plateb za spotřební materiál (např. pracovní sešity) nevyžaduje úplatu za vzdělávání poskytované dle ŠVP	Rodina by neměla být nucena řešit finanční zátěž spjatou se školou – škola by měla fungovat tak, aby náklady s ní byly co nejmenší (vhodně plánovat exkurze, výlety, ...). Případně by rodiče měli vědět, jak je školní rok na dané škole finančně náročný.
škola je připravena přijmout a kvalitně vzdělávat všechny žáky bez ohledu na jejich rodinné zázemí a speciální vzdělávací potřeby	Učitelé školy umí pracovat s žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a s nadanými, s odlišným mateřským jazykem... Jazyková bariéra je někdy bohužel velmi podstatná. V MB např. existují kurzy pro cizince MŠ využívají např. obrázky, děti se učí nápodobou, též mají nárok na asistenta pedagoga.
důsledně se vyvaruje toho, aby některé rodiny přesměrovala na jiné školy	Neodmítá žáky z jiných než kapacitních důvodů. Někdy se však škola dostává do situace, kdy dítě vzhledem k jeho zdravotní či jiné situaci nezvládá, což není jednoduché. Na druhou stranu má existovat možnost, aby se i dítě s výrazným handicapem mohlo vzdělávat na běžné škole (min. to zkusit).
aktivně spolupracuje s předškolním zařízením, které vzdělává žáky s nějakým znevýhodněním	Je dobré spolupracovat i s běžnou školkou.
důsledně se snaží o vytváření srovnatelných podmínek všem žákům	Rovnost vzhledem k životní situaci žáka – např. místo diktátu doplňování
uvědomuje si, že rozdělování do tříd libovolným nenáhodným způsobem není vhodné	Neslučovat žáky podle jejich nadání, ponechat přirozenou Gaussovu křivku. Přítomnost dětí v běžné třídě pomůže jejich následnému začlenění do běžného života po skončení školní docházky.
speciální třída dle § 16, odst. 9 školského zákona je zřizována pouze v případě, že pro její žáky je toto uspořádání prokazatelně přínosné	Speciální třída je např. v MB na Komenského náměstí. Navazující otázka: Kde jsou dnes v nabídce dvouleté učňovské obory? Které školy je nabízejí?
prioritou školy je poskytnutí co nejkvalitnějšího vzdělávání všem žákům při zachování heterogenity	různorodost ve třídě Využití asistenta pedagoga
Škola dbá o to, aby požadavky školy, zejména požadavky finanční, nebyly pro některé žáky nepřiměřené/znevýhodňující	Zvážit, zda je vhodné něco po rodičích chtít, nechat to na naprosté dobrovolnosti, poděkovat, ale nevyzdvihovat některé rodiče nad jiné. Škola se může i touto cestou profilovat.

2. Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.

systematicky identifikuje individuální potřeby žáků při vzdělávání	Učitel si všímá svých žáků, provádí pedagogickou diagnostiku
v případě potřeby spolupracuje s	pedagogicko-psychologická poradna, speciální

odbornými pracovišti	pedagogické centrum, středisko výchovné péče, ...
má vlastní strategii práce s žáky s potřebou podpůrných opatření, tuto strategii naplňuje a vyhodnocuje její účinnost.	Učitelé vědí, jak s žáky pracovat Individuální vzdělávací plánovat Plán pedagogické podpory Krizový plán
poskytuje specifickou podporu všem žákům, kteří ji potřebují	
systematicky eviduje výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a skupin žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a dbá o to, aby dosahovali maximálního učebního pokroku.	V rámci možností žáka
když je to vhodné z hlediska zájmu žáka, pedagogové zvou k procesu hodnocení a plánování výuky další kolegy a odborníky	Učitelé spolupracují

3. Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji žáků, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádný žák nebyl vyčleňován z kolektivu.

Pedagogové školy přistupují ke každému žákovi s respektem,	
vytvářejí pro každého žáka rovné příležitosti k jeho zapojení do kolektivu ostatních žáků.	Nezesměšňují žáka např. nevhodnými poznámkami, ironií, rýpavými otázkami...
podporují rozvoj učící se komunity – každý žák se cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu.	Skupinové učení Podpora v rámci možností žáka – ne každý vše zvládne. Vést žáky k sebehodnocení (je potřeba, aby je zvládal i učitel sám vůči sobě). Otázka přístupu k asistentovi pedagoga: vzájemný respekt, nastavení pravidel, asistent není člověk, kterého má k ruce daný žák, je tu pro pedagoga. Dobrý příklad spolupráce učitelé – asistenti pedagoga poskytl výjezd na ZŠ Na Beránku, Praha.
Jsou si vědomi svých vlastních postojů, hodnot, zkušeností i předsudků a jejich vlivu na komunikaci s žáky a jejich rodinami i na celý pedagogický proces.	Vědí, že předsudky či stereotypy mají, dokáží s tím pracovat, nenechají se při práci s žáky ovlivnit.
V komunikaci s žáky, jejich rodiči i v nabídce aktivit pro žáky se vyvarují stereotypizace (např. na základě genderu, etnicity, národnosti, vyznání apod.).	Viz výše, např. dílny nejsou jen pro kluky, vaření pro holky, na technické školy nechodí jen kluci, nejen Romové pěkně zpívají – učitel se nepodivuje, že žák nespadá do nějakého předpokladu, chápe, že každý má různé nadání nesouvisející s příslušností k určité sociální skupině. Povzbudit, podpořit, nabídnout paletu činností, nenutit, co si má vybrat proto, že je dívkou či chlapcem.
Pedagogové přizpůsobují prostředí třídy a učební aktivity tak, aby se na nich mohli podílet i žáci s potřebou	Místo pro uklidnění, speciální lavice pro žáky s tělesným postižením, stabilní místo ve třídě...

podpůrných opatření.	
S rozmanitostí ve školním společenství pracují jako s důležitým východiskem při plánování a realizaci vzdělávání žáků.	Žáci mají svými životními osudy co nabídnout
Ve vzdělávání využívají zdrojů, které odrážejí etnickou, sociokulturní a jinou rozmanitost žáků a rodin zastoupených ve třídě nebo škole.	Dle situace
Škola systematicky používá nástroje zaměřené na vzájemné poznávání a posilování sociálních a personálních dovedností.	Jde i o rozvoj osobnosti po stránce duševní a sociální – přátelství, komunikace, umění dohody, spolupráce
Škola zapojuje všechny žáky do školních akcí a aktivit a v případě potřeby poskytuje žákům zvláštní podporu, která zapojení umožní.	Při plánování myslím na to, zda akce někoho nelimituje, je opravdu bezbariérová

4. Škola se aktivně podílí na plánování rovných příležitostí v místním akčním plánování/krajském akčním plánování.

Škola poskytuje potřebné informace z uplatňování rovných příležitostí ve své organizaci a snaží se o zavádění potřebných změn do běžného chodu školy.	Pracuje na sobě, vytváří strategické dokumenty, pracuje s vizí.
---	---

Literatura:

ČŠI: Kvalitní škola – kritéria a indikátory hodnocení. [http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Kriteria-hodnoceni/Kriteria-hodnoceni-podminek,-prubehu-a-vysledk-\(7\)](http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Kriteria-hodnoceni/Kriteria-hodnoceni-podminek,-prubehu-a-vysledk-(7))